

SCENARIUSZ SPOTKANIA Z RODZICAMI

Przygotowała: Dorota Sieniawska

Temat: Agresja u dzieci.

Cele:

- ukazanie wielkości i rozmiaru zjawiska ,
- uświadomienie rodzicom wpływu wychowania w rodzinie na zachowania agresywne swoich dzieci,
- uświadomienie rodzicom sytuacji, w których zagrożone jest bezpieczeństwo ich dzieci,
- pokazanie sposobów zapobiegania zagrożeniom.

Przebieg spotkania

1. Przygotowanie sali, ustawienie stołów i krzeseł w kształcie podkowy.
2. Rozpoczęcie spotkania, przywitanie rodziców i podanie tematu spotkania. Zwrócenie uwagi na wagę aktywnego udziału rodziców w dyskusji.
3. Przedstawienie bieżących spraw klasy.
4. Wprowadzenie do tematu spotkania:

W ostatnich latach zauważa się zwiększoną agresję i to u najmłodszych dzieci. W szkołach podstawowych do najczęściej zauważanych przejawów agresji fizycznej wśród uczniów zalicza się: pobicia i bójki, przestraszanie, odbieranie siłą, niszczenie cudzych rzeczy, niszczenie sprzętu szkolnego, zachęcanie do bicia, bicie młodszych kolegów.

Agresja słowna uczniów wyraża się w : groźeniu pobiciem, napastliwych wypowiedziach, straszeniu, groźbach, przezywaniu, przekleństwach, ordynarnych odzywkach, wyśmiewaniu się, kłótniach.

Zgodnie z nowymi przepisami oświatowymi wszystkie szkoły w Polsce mają obowiązek zapobiegania szerzeniu się agresji wśród dzieci i młodzieży. Zbyt poważne to zadanie, by pozostawić je wyłącznie nauczycielom. Niezbędna jest współpraca rodziców i nauczyciela. Należy wspólnie opracować działania wychowawcze, które będą stanowiły spójną całość, stworzoną wspólnym wysiłkiem, akceptowaną i realizowaną przez wszystkich.

5. Przeprowadzenie ankiety wśród rodziców.

Każde pytanie znajduje się na osobnej kartce.

- Czy dziecko czuje się w szkole bezpiecznie?
- O jakim przejawie agresji informuje Cię najczęściej dziecko?
- Czego Twoje dziecko najbardziej boi się w szkole?
- Jakie sytuacje w domu wywołują stres lub agresję u Twojego dziecka?
- Podaj źródło agresji, na które może być narażone Twoje dziecko poza szkołą i domem?
- W jaki sposób reaguje Twoje dziecko, gdy jest zdenerwowane?
- Co Państwa zdaniem może zrobić szkoła, aby zmniejszyć narastającą agresję u młodych ludzi?

Zebranie kartek po każdym pytaniu.

6. Praca rodziców w grupach w określonych kręgach tematycznych:

- Bezpieczne miejsce
- Informacje dzieci
- Strach w szkole
- Sytuacje w domu
- Źródła agresji
- Reakcje dzieci
- Środki zaradcze

7. Prezentacja wyników przez rodziców oraz interpretacja nauczyciela do każdego obszaru tematycznego.

8. Prezentacja wyników ankiety przeprowadzonej wśród dzieci.

Dyskusja porównawcza.

9. Wnioski

Nasze dzieci narażone są na różne formy i źródła agresji.

Każde dziecko ma prawo czuć się w szkole i poza nią bezpiecznie.

Podstawowe zasady programu zaradczego przeciw negatywnym zjawiskom są proste:

- Należy spróbować stworzyć środowisko szkolne, a także domowe, charakteryzujące się ciepłem, pozytywnym zainteresowaniem i zaangażowaniem ze strony dorosłych. Potrzeby psychiczne dziecka powinny być bezwarunkowo zaspokojone. Nie wolno więc zapewnić poczucia bezpieczeństwa, miłości tylko pod warunkiem spełniania przez dziecko naszych oczekiwań.
- Granice nieakceptowanego zachowania muszą być jasno określone. Dziecku trzeba mówić, co jest dobre, a co złe, co pożądane, a co zabronione, należy wcześniej rozmawiać z nim na temat wartości cenionych w rodzinie.

- Należy wytyczyć jasne reguły postępowania, jednoznacznie określone w języku zrozumiałym dla dziecka. Powinno ono znać granice i być uprzedzone o konsekwencjach ich przekraczania.

W przypadku przekraczania tych granic należy stosować sankcje, które nie są oparte na sile fizycznej i wrogim zachowaniu.

Środki zaradcze agresji na poziomie szkoły:

- Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów. Analiza sytuacji.
- Dzień poświęcony przemocy, agresji.
- Większa kontrola w czasie przerw.
- Więcej ciekawych zajęć pozalekcyjnych.
- Zebranie rodziców poświęcone tematyce agresji.
- Doskonalenie i samodoskonalenie nauczycieli.
- Efektywna współpraca dom – szkoła.

Środki zaradcze na poziomie klasy:

- Regulamin klasowy dotyczący zachowania.
- Gry i zabawy wychowawcze, literatura.
- Nauka poprzez współpracę.
- Wspólne zajęcia wzmacniające więzi między uczniami.
- Zebrania rodziców, indywidualne rozmowy.

10. Czynniki stymulujące agresję:

- brak ciepła i zaangażowania w sprawy dziecka,
  - nadmierna tolerancja przy braku konsekwencji,
  - brutalne traktowanie, bicie, ostre wybuchy gniewu, poniżanie.
- Możemy być pewni, że im większy udział powyższych czynników w wychowaniu (domowym i szkolnym), tym większe prawdopodobieństwo, że dziecko będzie rozładowywać frustrację przez agresję. Musimy pamiętać, że przemoc zawsze rodzi przemoc.

Za wyzwalacze agresji u dzieci uchodzą:

- przymus siedzenia bez ruchu,
- poniżające, rzekomo motywujące do zmian komentarze,
- ironizowanie (zawiera niszczącą dzieci wieloznaczność),
- komentarze odrzucające np. „nic z ciebie już nie będzie”, „czego ty szukasz w szkole?” itp.,
- nie zauważanie wysiłku, dobrej woli oraz sukcesów dzieci,
- pouczanie i poganianie,
- dyrektywność poleceń,
- obwinianie i zawstydzanie,

- bycie przez nauczyciela zawsze „górami”,
- niesprawiedliwość,
- nie interesowanie się i nie rozumienie potrzeb dzieci i mechanizmów warunkujących ich zachowania,
- jawna przemoc.

11. Wychowanie bez nagród i kar.

Psychologowie opracowali pewne reguły wychowania bez nagród i kar, w którym istotną sprawą jest okazywanie dzieciom zrozumienia, ciepła, bezwarunkowej akceptacji, a także wyrażenie przez wychowawcę swoich autentycznych uczuć, wzbudzanych przez aktualne zachowania wychowanka. Zamiast stosowania kar i nagród przekazujemy dziecku bezpośrednio informacje na temat naszych uczuć, myśli i pragnień związanych z jego osobą, z tym, jak postępuje, np.: cieszę się, że to zrobiłeś, jestem z Ciebie dumny, jestem zadowolony, wzruszony, szczęśliwy, nie lubię, gdy się tak zachowujesz, jestem oburzony, zdenerwowany, jest mi przykro, smutno, źle, zależy mi na tym, nie chcę.

Porozumiewanie się powinno przebiegać w atmosferze bezwarunkowej akceptacji.

Chodzi o to, by dziecko odczuwało szacunek dla swojej osoby ze wszystkimi cechami, jakie posiada. Niektóre jego zachowania mogą wzbudzać gniew, złość, inne- radość, przyjemność, podziw, jeszcze inne- smutek albo współczucie, ale zawsze, niezmiernie jego osoba pozostaje godna szacunku i miłości.

12. Kary i nagrody w wychowaniu.

Wielu rodziców uważa, że kara kształtuje charakter, uczy odróżniać dobro od zła, nie pozwala, by dziecko stało się niepoprawnym, upartym, zepsutym tyranem.

Wysuwa się argument, że dzieci należy karać dla ich własnego dobra.

Szczytny zamiar wydaje się „uświęcać środki”. W konsekwencji można dojść do absurdu, nazywając karą każdy fizyczny atak

rodziców wobec własnego dziecka podjęty z intencją wychowawczą.

Rodzice wśród stosowanych metod wychowawczych preferują kary, ponieważ dają natychmiastowy efekt.

Karzące zachowania to: krytykowanie dziecka, stosowanie gróźb,

i krzyku, ograniczanie przyjemności i praw dziecka poprzez system nakazów i zakazów, kary fizyczne, wpajanie poczucia winy, lekceważenie i ignorowanie, dystansowanie się, odrzucanie dziecka.

Wyżej wymienione zachowania rodziców prowadzą do agresywnych zachowań dzieci, zaburzeń rozwoju emocjonalnego, obniżenia samooceny, lęklivosti lub bierności społecznej.

A. Miller przekonuje, że kary cielesne, nawet pozornie niewinne lekkie klapsy czy poszturchiwania są dla dziecka niebezpieczne ponieważ:

- uczą je przemocy,
- burzą niezwykle istotną i potrzebną pewność bycia kochanym,
- są przyczyną lęku, oczekiwanie następnej kary,
- przekazują kłamstwo: kary cielesne mają być metodą wychowania, a rodzice używają ich do wyładowywania własnej agresji, jeśli biją, to dlatego, że jako dzieci też byli bici,
- powodują złość i chęć rewanżu, która objawi się znacznie później,
- uczą dziecko akceptować nielogiczne argumenty („Uderzę cię dla twojego dobra”), co zastawia trwale ślady w psychice,
- burzą wrażliwość i delikatność w stosunku do innych i do siebie samego. A także ograniczają intuicyjną zdolność oceny,
- uczą dziecko, że przemoc jest manifestacją miłości.

Złość powstająca u bitego dziecka wyładowywana jest w dzieciństwie i w okresie dojrzewania poprzez:

- wyśmiewanie słabszych,
- bicie kolegów
- upokarzanie dziewczynek
- denerwowanie nauczycieli
- przeżywanie rzeczy zakazanych

Zdaniem A. Miller przemoc stosowana wobec dzieci tworzy chore społeczeństwo, rządzące się przemocą.

13.Podsumowanie

Każdy rodzic i nauczyciel stawia sobie pytanie: Jak wychowywać? Podejmując się wychowania, należy świadomie ustalić strategię postępowania.

- Konsekwentnie karać i nagradzać, brak konsekwencji w stosowaniu kar i nagród prowadzi do dezorientacji dziecka.

Gdy czasem jest karane za jakieś zachowanie, a kiedy indziej pozwala mu się na nie, lub nawet pochwała, to nie tylko nie uczymy dziecka, jak powinno postępować, ale wpędzamy je w nerwicę.

Bardzo często mamy poczucie winy w stosunku do swojego dziecka z powodu braku czasu, zmęczenia, zapracowania, intensywnego trybu życia.

Aby usprawiedliwić swoje postępowanie kupujemy dziecku wszystko ,czego się domaga, bez względu na to czy jest mu to potrzebne, czy nie. Jesteśmy również bardzo pobłażliwi w stosunku do jego zachowania. Typowe przykłady: „ Tak często nie ma mnie w domu, niech przynajmniej syn, gdy z nim przebywam nie stresuje się”.

„ Byłam dzisiaj taka nerwowa, niepotrzebnie krzyczałam, kupię za to Adamowi, co będzie chciał”. Takie działania nie budują poczucia własnej wartości naszego dziecka. Rozpada się ono w środowisku dużej swobody i niekonsekwencji.

- Ułatwić dzieciom rozwój ich potencjalnych możliwości kierowania własnym rozwojem, podejmowania decyzji i ponoszenia za nie odpowiedzialności. Opracować własną strategię wychowawczą opartą na rozległej wiedzy pedagogicznej.

- Zaspakajać potrzeby emocjonalne swoich dzieci m. in.

- poczucie bezpieczeństwa, akceptacji – kocham cię takiego, jakim jesteś,
- zaufanie – wierzę, że dbasz o siebie, mogę na ciebie liczyć,
- szacunek – mimo, że jesteś ode mnie młodszy szanuję twoją odrębność,
- zachęta – zawsze w ciebie wierzę,
- wsparcie – jestem zawsze przy tobie.

Niski stopień zaspakajania tych potrzeb przez dom rodzinny i szkołę prowadzi do trwałych zmian w osobowości naszych dzieci, odczuwania przez nie poczucia niższości, braku poczucia własnej wartości.

14. Zakończenie i pożegnanie rodziców.